

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 11/2019, instat pel senyor (...)l contra la Direcció General de Policia del Departament d'Interior.

Antecedents

1.- En data 25/04/2019 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, un escrit del senyor (...)l (d'ara en endavant, la persona reclamant), pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret d'accés a les seves dades de caràcter personal, que havia exercit prèviament davant la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya (en endavant, DGP).

La persona reclamant, que és agent de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra (PG-ME), aportava diversa documentació relativa a l'exercici d'aquest dret, entre d'altra:

- a) Escrit de data 13/06/2018 intitulat "*Solicitud de Información en relación con el acceso a sus datos personales tratados en bases policiales. Al Major del cos de mossos d'Esquadra*", en el que la persona aquí reclamant demanava conèixer la identitat d'aquelles persones al servei del cos de la PG-ME qui haurien accedit a determinades diligències policials i judicials de les quals n'era part, quan aquest accés no estaria justificat per les seves funcions.

En aquest document no figura cap segell d'entrada a cap organisme o òrgan; sinó que consta únicament una signatura manuscrita, un número i una data (14/06/2018) -també manuscrites-, que segons l'aquí reclamant, correspondria al "*Subinspector Jefe de la Comisaría del cuerpo de los Mossos d'Esquadra de (...)*" a qui, segons l'aquí reclamant, li va fer entrega d'aquest document en aquella data.

- b) Escrit de data 18/10/2018 intitulat "*A la dirección General de Policia de los Mossos. Solicitud situación del estado de un procedimiento judicial*". Malgrat el títol d'aquest document, del seu contingut es desprèn clarament que l'aquí reclamant reiterava la sol·licitud d'accés que havia formulat amb anterioritat.

En aquest document sí que consta un segell d'entrada de data 18/10/2018 a la Regió Policial (...).

2.- En data 30/04/2019 es va donar trasllat de la reclamació a la DGP per tal que en el termini de 15 dies pogués formular les al·legacions que estimés pertinents.

3.- La DGP ha formulat al·legacions mitjançant escrit de data 05/07/2019, en el qual exposava, en síntesi, el següent:

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- Que "segons exposa l'agent del cos de Mossos d'Esquadra reclamant i consta en la documentació que aporta, el 14/06/2018 va lliurar al seu superior jeràrquic la sol·licitud que referència (...). A tenor del contingut del document i de què aquesta sol·licitud no va ser presentada per cap dels mitjans que estableix l'article 16.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, aquest escrit no va ser tractat com una petició d'exercici del dret d'accés recollit a l'article 15 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal".
- Que atès que aquesta Autoritat havia "considerat l'escrit presentat pel reclamant com a una sol·licitud d'exercici del dret d'accés, es va emetre una resolució d'accés a les dades de caràcter personal" en data 14/06/2019, quin ofici de notificació a la persona aquí reclamant es va enregistrar de sortida el 25/06/2019.

Junt amb el seu escrit d'al·legacions la DGP aportava còpia de la resolució que havia emès el 14/06/2019, en relació amb el dret d'accés exercit per l'aquí reclamant. En aquesta resolució -en què es resol "fer efectiu el dret d'accés"-, es recull, a l'antecedent 1r, que l'aquí reclamant havia sol·licitat "l'accés a les seves dades personals contingudes en el fitxer Sistema d'Informació de la policia de la Generalitat de persones físiques (SIP PF) gestionat per la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior"; i, seguidament, a l'antecedent, 2n de la dita resolució, es detallen les dades de la persona reclamant que consten en el mencionat fitxer (SIP PF).

Fonaments de Dret

1.- És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2.- Per raons temporals, a la sol·licitud d'accés que ha donat lloc a la present reclamació li seria aplicable la Directiva (UE) 2016/680, del Parlament Europeu i del Consell, de 27/4, relativa a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament dades personals per part de les autoritat competents amb fins de prevenció, investigació, detecció o enjudiciament d'infraccions penals o d'execució de sancions penals, i a la lliure circulació d'aquestes dades (Directiva (UE) 2016/680), d'acord amb l'establert al seu article 1, la qual preveu al seu article 14 el dret d'accés. A aquest respecte, cal posar en rellevància que la Directiva (UE) 2016/680, no ha estat transposada al dret intern estatal dins del termini previst a l'efecte (el dia 6/05/2018), i en conseqüència els particulars poden invocar directament el dret europeu davant dels tribunals, independentment que hagin estat transposades o no al dret nacional. Així, d'acord amb la doctrina del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, els particulars podran invocar l'efecte directe dels preceptes de la directiva quan els confereixin drets de forma incondicional i suficientment clara i precisa davant de les administracions públiques. La sol·licitud d'accés aquí analitzada es va presentar doncs abans de l'entrada en vigor de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), la qual derogava la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de

protecció de dades de caràcter personal (LOPD). En tot cas, pel que fa als tractaments de dades que es troben sotmesos a la Directiva (UE) 2016/680 -com seria la sol·licitud d'accés que derivà en la present reclamació- cal posar en relleu que la disposició transitòria 4a de la LOPDGDD preveu que aquests continuaran regint-se per la LOPD, i en particular per l'article 22, i les seves disposicions de desenvolupament, fins que no entri en vigor la norma que transposi al dret espanyol allò que disposa la citada Directiva.

3.- De conformitat amb l'exposat, en primer lloc, cal acudir a l'article 15 de la LOPD, el qual en relació amb el dret d'accés determina el següent:

- “1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.*
- 2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.*
- 3. El dret d'accés a què es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acreditï un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans.”*

Per la seva banda, l'article 27 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la LOPD (en endavant, RLOPD), en el seu apartat primer i segon disposa el següent respecte al dret d'accés:

- “1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes dades.*
- 2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.*
No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers.”

Així mateix, també sobre el dret d'accés, l'article 29 del RLOPD estableix el següent:

- “1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a*

la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.

2. Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada.

3. La informació que es proporcioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades."

A l'últim, i atès que el dret objecte d'aquesta resolució es refereix a un tractament efectuat per les forces i cossos de seguretat, cal acudir a la regulació específica per a aquests supòsits prevista a l'article 23, apartats 1 i 3, de la LOPD, que determinen el següent:

Article 23. Excepcions als drets d'accés, rectificació i cancel·lació

1. Els responsables dels fitxers que continguin les dades a què es refereixen els apartats 2, 3 i 4 de l'article anterior poden denegar l'accés, la rectificació o la cancel·lació en funció dels perills que es puguin derivar per a la defensa de l'Estat o la seguretat pública, la protecció dels drets i les llibertats de tercers o les necessitats de les investigacions que s'estiguin duent a terme. (...)

3. L'afectat al que es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets esmentats en els apartats anteriors ho pot posar en coneixement del director de l'Agència de Protecció de Dades o de l'organisme competent de cada comunitat autònoma en el cas de fitxers mantinguts per cossos de policia propis d'aquestes comunitats, o per les administracions tributàries autonòmiques, els quals s'han d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació."

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

4.- Exosat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar en primer lloc si la DGP va resoldre i notificar, dins el termini previst per la normativa aplicable, el dret d'accés exercit per la persona reclamant.

En primer lloc cal assenyalar que el document de data 13/06/2018 aportat per l'aquí reclamant (lletra a de l'antecedent 1r) no contindria aquells elements que permetrien acreditar la seva presentació en un registre oficial. En efecte, en aquest document únicament figura una signatura manuscrita, un número i una data (14/06/2018) -també manuscrita-, que segons l'aquí reclamant, correspondria al "*Subinspector Jefe de la Comisaria del cuerpo de los Mossos d'Esquadra de (...)*" a qui, segons l'aquí reclamant, li va fer entrega d'aquest document en aquella data; però no consta cap segell que acrediti la seva presentació en registre oficial.

Malgrat l'anterior, val a dir que en el seu escrit d'al·legacions la DGP ve a admetre que va rebre aquest escrit quan manifesta que el mateix no fou tractat com una sol·licitud d'accés en la mesura que "*no va ser presentada per cap dels mitjans que estableix l'article 16.4 de la Llei 39/2015*".

Al respecte cal aquí mencionar el que disposa l'article 24.5 del RLOPD:

"El responsable del fitxer o tractament ha d'atendre la sol·licitud d'accés, rectificació, cancel·lació o oposició exercida per l'afectat tot i que aquest no hagi utilitzat el procediment establert específicament a l'efecte per aquell, sempre que l'interessat hagi utilitzat un mitjà que permeti acreditar l'enviament i la recepció de la sol·licitud, i que la mateixa sol·licitud contingui els elements indicats en el paràgraf 1 de l'article següent".

Per tant, si l'escrit formulat per l'aquí reclamant contenia la totalitat dels elements previstos a l'article 25 del RLOPD, el dret d'accés s'havia de tenir per vàlidament exercit.

D'altra banda, cal assenyalar que consta acreditat que en data 18/10/2018 va tenir entrada al Registre de la Regió Policial de (...) un escrit de la persona aquí reclamant, mitjançant el qual -i deixant de banda la poca claredat del títol que consta en el dit escrit- exercia el seu dret d'accés a conèixer la identitat d'aquelles persones al servei del cos de la PG-ME qui haurien accedit a determinades diligències policials i judicials de les quals n'era part, quan aquest accés no estaria justificat per les seves funcions -sempre a criteri de l'aquí reclamant-. Cal assenyalar que la DGP en el seu escrit d'al·legacions no fa cap menció a aquest document.

D'acord amb l'article 29.1 de l'RLOPD, la DGP havia de resoldre i notificar la petició d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la data de recepció de la sol·licitud.

En relació amb la qüestió del termini, cal tenir en compte que de conformitat amb l'article 21.3 b) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC) i l'article 41.7 de la Llei

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya (en endavant, LRJPCat), d'una banda, el còmput del termini màxim en procediments iniciats a instància de part –com és el cas- s'inicia des de la data en què la sol·licitud va tenir entrada en el registre de l'òrgan competent per a la seva tramitació. I d'altra banda, que el termini màxim ho és per resoldre i notificar (article 21 de la LPAC), de manera que abans de finalitzar aquest termini s'haurà d'haver notificat la resolució, o si més no haver-se produït l'intent de notificació degudament acreditat (art. 40.4 LPAC).

Consta acreditat que la DGP va resoldre la sol·licitud d'accés en data 14/06/2019 (anterior 3r), un cop havia rebut el trasllat de la reclamació per part d'aquesta Autoritat. Per tant, tant si es pren com a "dies a quo" la data de presentació del primer escrit (13/06/2018), com la del segon escrit (18/10/2018), el cert és que la DGP va resoldre i notificar clarament fora del termini d'un mes previst a la norma.

En conseqüència, procedeix l'estimació de la reclamació per motius formals, ja que la DGP no va resoldre i notificar en forma i termini la dita sol·licitud d'accés presentada la persona afectada. Això sens perjudici del que es dirà a continuació quant al fons de la reclamació.

4.- Una vegada assentat l'anterior, convé analitzar el fons de la reclamació, és a dir, si la persona aquí reclamant té dret a que la DGP li faciliti la informació sol·licitada, és a dir, la identitat d'aquelles persones qui presten servei a la DGP i qui haurien accedit a les diligències policials/judicials de les quals la persona aquí reclamant n'era part, sense que aquest accés estigués justificat per raó del servei.

En aquest punt cal assenyalar que en la resolució de 14/06/2019 la DGP no només no s'analitza, sinó que ni tan sols menciona la petició concreta de l'aquí reclamant, ja que simplement es limita a detallar les dades que d'ell consten al fitxer "SIP PF".

Cal doncs seguidament analitzar la concreta petició d'accés formulada per l'aquí reclamant i a la qual, com s'ha dit, la DGP no va donar resposta amb la seva resolució de 14/06/2019. Al respecte cal assenyalar que, tal com ha reiterat en nombroses ocasions aquesta Autoritat, el dret d'accés no abasta el dret a conèixer la informació relativa a la identitat d'aquelles persones adscrites al responsable del fitxer o tractament qui van accedir a les dades personals, en no tenir la consideració de comunicacions de dades. Aquest criteri ha estat mantingut per aquesta Autoritat en diverses resolucions (per totes, núm. PT 16/2017), moltes d'elles referides a l'accés a la història clínica, però quines conclusions resulten extrapolables al cas que ens ocupa. Així mateix, aquest criteri també ha estat confirmat per la jurisprudència en diverses sentències, entre d'altres, la dictada per l'Audiència Nacional el 26/02/2014: *"debe destacarse que solicitud de acceso a información formulada por la aquí demandante ante el Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas es ajena al contenido del derecho de acceso a datos personales que reconoce al titular de tales datos el artículo 15 de la LOPD, pues va dirigida a obtener información sobre la identidad de los funcionarios o servidores públicos que pudieran haber accedido a los datos personales de la actora, presumiendo que pudieran haberlos"*

cedido a terceros. Por consiguiente, no tiene por objeto la obtención de información de sus datos de carácter personal sometidos a tratamiento, del origen de tales datos y de las comunicaciones realizadas o que se prevén hacer de los mismos por el responsable de fichero, sino acerca de los datos de identidad de aquellos empleados públicos pertenecientes a la organización administrativa del responsable del fichero que hubieran accedido a los mismos, que no quedan comprendidos en el derecho de acceso reconocido al titular de datos personales y configurado legalmente en los términos expresados”.

En definitiva que el dret d'accés regulat per la legislació de protecció de dades personals no abasta el dret a conèixer la identitat de les persones concretes al servei del responsable del tractament que han accedit a la informació de la persona sol·licitant d'accés.

Qüestió diferent és que la persona afectada tingui sospites fundades que s'han produït accessos indeguts a les seves dades per part de persones qui presten servei en l'organització responsable del tractament, fet que podria ser posat en coneixement d'aquesta Autoritat si es disposa d'algun indici, que seria convenient aportar en l'eventual denúncia. Sobre això es farà referència en el fonament de dret 7è.

5.- A la vista de l'anterior, des de la perspectiva del dret d'accés regulat a l'LOPD i RLOPD, tal com s'ha avançat, procedeix estimar formalment la present reclamació, en la mesura que la DGP no hauria donat resposta en termini a la sol·licitud d'accés de l'aquí reclamant; i desestimar-la en quan al fons, d'acord amb l'exposat al fonament de dret 4t, ja que com s'ha dit, en el present supòsit no era procedent facilitar la informació sol·licitada.

6.- De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 de l'RLOPD, en el casos d'estimació de la reclamació de tutela de drets, s'ha de requerir al responsable del tractament per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret. No obstant això, es considera que en el cas present no resulta necessari efectuar cap requeriment, atès que l'estimació es basa únicament en la qüestió formal de no haver donat resposta en termini.

7.- A últim cal referir-se a la petició que fa la persona reclamant en el seu escrit en el sentit de demanar la incoació de procediment sancionador en cas que s'haguessin dut a terme accessos indeguts a les diligències policials/judicials de les quals n'era part. La persona reclamant no aportava cap element tendent a acreditar aquests possibles accessos indeguts. En aquest sentit cal destacar que la persona aquí reclamant basa la seva sospita d'eventuals accessos indeguts simplement en el suposat comentari que, segons afirma, va efectuar a una tercera persona -qui li hauria traslladat a l'aquí reclamant- una de les persones amb qui estava enfrontat en diversos litigis. Aquest eventual comentari “[miembros de los mossos d'Esquadra se habían puesto en contacto con ella en el mes de noviembre de 2016 y le habían ofrecido la total colaboración (...), dado que tenían conocimiento de que era un agente corrupto [referint-se a l'aquí reclamant]”, a criteri d'aquesta Autoritat, no justificaria en cap cas la iniciació d'una investigació per presumptes accessos il·lícits;

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

primer, perquè no hi ha constància que aquest comentari s'hagi produït, ni tampoc en quins termes; i, segon, perquè en cas que el comentari sigui cert, del contingut del mateix tampoc no es pot despendre en absolut la conclusió que persones al servei de la PG-ME hagin accedit indegudament a les dades de la persona aquí reclamant contingudes en les dites diligències.

Però és que, a més de l'anterior, també cal significar que per al cas hipotètic -no acreditat- que membres del cos de PG-ME haguessin accedit fins al mes de novembre de 2016 a les diligències controvertides, l'eventual infracció que hagués suposat aquest suposat accés a dades personals estaria ja prescrita. En efecte, les eventuais responsabilitats que aquesta Autoritat hauria pogut exigir a la DGP -per al cas que aquests hipotètics accessos indeguts s'haguessin produït-, per la comissió de la infracció prevista com a greu a l'article 44.3.d) en relació amb l'article 10 de l'LOPD s'haurien extingit, i això perquè les eventuais infraccions estarien ja prescrites, d'acord amb el que preveia l'article 47 de l'LOPD, en què es determinava que les infraccions de caràcter greu prescrivien als dos anys a comptar des del dia en què s'hagi comés la infracció.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Estimar en part, per raons formals, la reclamació de tutela formulada pel Sr. (...)l contra la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior, per no haver donat resposta a la sol·licitud d'accés en el termini establert per la normativa aplicable, i desestimar-la en quant al fons.

Segon.- Notificar aquesta resolució a la Direcció General de la Policia i a la persona reclamant.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

PT 11/2019

La directora,